

De route van school naar werk én verder

Pilots in de regio

Voorwoord

Niet lang nadat wij Kamerlid werden, waren we op werkbezoek in Amsterdam. Het ROC van Amsterdam had ons uitgenodigd en we kregen onder meer de documentaire van Yahya te zien. Een uitvaller op het vmbo die later wilde werken en leren, maar ruim 200 keer werd afgewezen. Wat ons echter vooral opviel was de ongelooflijk intensieve begeleiding die schooluitvallers die daarna begonnen aan een Entreeopleiding of niveau 2 van de docenten en stagebegeleiders kregen. Soms een hand op de schouder als het even tegenviel, soms een veeg uit de pan wanneer iemand er met de pet naar gooide. En soms werd zelfs een student thuis uit zijn bed geplukt omdat hij anders niet naar werk zou gaan.

En dan is het gelukt, mede dankzij bloed, zweet en tranen van docenten en begeleiders. Dan heeft een student zijn diploma en kan hij aan het werk. En dan is er niemand meer die die hand op je schouder legt. Of je een trap onder je kont geeft. We hoorden van mensen die op het ROC werken dat het frustrerend kan zijn om studenten die je zo intensief begeleid hebt ineens helemaal los te laten. Zo ontstond de motie Kwint/Özdil. Kijk nou eens wat je kunt doen om ervoor te zorgen dat je jongeren iets langer kunt begeleiden. Zeker wanneer ze die moeilijke stap maken van opleiding naar arbeidsmarkt.

Het is fantastisch om te zien dat er op zoveel verschillende plekken jarenlang gepuzzeld is op een goede oplossing. Als Kamerlid – oké, of oud-Kamerlid – maak je zelden mee dat moties zo grondig worden opgepakt. Onze grote dank aan iedereen die hier zoveel tijd in gestoken heeft. Nu is het aan de Kamer om met jullie lessen aan de slag te gaan. Want waar iedereen de potentie van een betere begeleiding ziet, zijn er ook zorgen. Geld en tijd voor deze begeleiding. Of problemen met gegevensuitwisseling. Aan de politiek om dat voor jullie op te lossen. Jullie verdienen dat. En de toekomst van sommige jongeren hangt ervan af.

Onze zeer grote dank voor jullie inzet!

Peter Kwint en Zihni Özdil

Inhoudsopgave

1. Het begon met een motie	4
2. Aan de slag in de regio	6
3. De focus op deze jongeren	7
4. In een vorm gegoten	8
5. Weten wat werkt	10
6. Vallen en ook weer opstaan	14
7. De handen ineengeslagen	16
8. En zo gaan we door	19
9. Tot slot	21
De Matchtafel	22
De Doorwerkcoach	23

1 Het begon met een motie

Begin 2018 werd een motie van de Kamerleden Kwint en Özdil aangenomen betreffende de begeleiding van jongeren met een mbo-diploma niveau 1 en 2 bij hun start op de arbeidsmarkt. De ervaring leert dat studenten met een diploma op mbo-niveau 2 weliswaar over een startkwalificatie beschikken, maar dat dat geen garantie is voor een duurzame plek op de arbeidsmarkt. Veel van hen komen terecht in kleine banen waar ze te weinig verdienen om in hun eigen levensonderhoud te voorzien of werken op basis van onzekere contracten. Het gevolg is dat een relatief grote groep niet lang na diplomering weer met lege handen staat. Reden voor de Kamerleden Kwint en Özdil de motie in te dienen. Doel is studenten te begeleiden naar een duurzame arbeidsplaats. De motie werd aangenomen.

Zeven regio's meldden zich als pilotregio: Amsterdam/Zaanstad, Friesland, Rivierenland, IJssel-Vecht, Noordwest-Veluwe, Zuidoost-Drenthe en Rijnland. Elke regio ging op z'n eigen manier aan de slag. In deze publicatie komen betrokkenen uit alle regio's aan het woord. Ze delen hun ervaringen, vertellen wat goed ging en waar de hobbels zaten. Zo hopen ze ook andere regio's in het land te inspireren de route van school naar werk voor deze doelgroep vorm te geven.

*'Een diploma op
mbo-niveau 2 is nog geen
garantie voor een duurzame
plek op de arbeidsmarkt'*

De Kamer,

gehoord de beraadslaging, constaterende dat studenten die een entreeopleiding of mbo-niveau 2 volgen juist na het behalen van hun diploma een grote stap naar de arbeidsmarkt moeten maken, vaker werkloos zijn of (langdurig) in flexibel verband werken; overwegende dat goede begeleiding van mbo-studenten bijdraagt aan het behalen van het diploma en het vinden van een baan;

overwegende dat zowel de student als de samenleving langdurig profiteert, als een net afgestudeerde mbo-student de baan ook behoudt; verzoekt de regering om, samen met enkele gemeenten en MBO's een proef vorm te geven om studenten na het behalen van een entreeopleiding of mbo niveau 2-opleiding nog twee jaar te laten begeleiden bij hun start op de arbeidsmarkt en hierover in de jaarlijkse brief over voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie voorjaar 2018 over te rapporteren; en gaat over tot de orde van de dag.

Kwint

Özdil

2 Aan de slag in de regio

In de meeste pilotregio's lag de projectleiding bij het mbo, soms bij RMC en in weer een andere regio trokken de partijen samen op. Struikelblokken waren er overal. Want het begeleiden en monitoren van jongeren met een startkwalificatie hoort (nog) niet tot de wettelijke taak van RMC. En wat mag je nu wel en niet met elkaar delen en hoe krijg jongeren zo ver dat ze toestemming geven om gevolgd te worden? Of hoe overtuig je hen van het nut van begeleiding na diplomering? Successen zijn er gelukkig zeker. Het lukt in steeds meer regio's om de studenten van mbo-Entree en niveau 2 na diplomering in beeld te houden en te ondersteunen. Belangrijkste succesfactor lijkt de schakelfunctie tussen onderwijs en arbeidsmarkt in de persoon van een coach die al op school een relatie aangaat met de student. De invulling van die functie verschilt per regio. Opvallend is dat in de meeste regio's de pilot zich afspeelt in kleine setting. Daar wordt ervaring opgedaan en worden good practices ontwikkeld die later breder ingezet kunnen worden.

3 De focus op deze jongeren

De doelgroep van de motie Kwint zijn jongeren met een diploma van mbo-Entree of niveau 2. Elke regio legt echter eigen accenten.

Zo richt de pilot op **het Friesland College** zich op alle mbo-studenten met uitzondering van Entree. De gedachte is dat ook jongeren uit niveau 3 en 4 moeite kunnen hebben een duurzame plek op de arbeidsmarkt te veroveren, bijvoorbeeld als gevolg van psychische problematiek. Jongeren van de Entree blijven in de pilot buiten beeld aangezien zij geen startkwalificatie hebben en daarmee automatisch in beeld zijn bij RMC.

Op **mboRijnland** speelt de pilot zich af op het College Start-Up dat bestaat uit de Entree-opleiding en de niveau 2-opleiding Servicemedewerker. 'De ervaring leert dat deze groepen studenten baat hebben bij dezelfde aanpak. Veel individuele aandacht, veel aandacht voor persoonlijke ontwikkeling.' *Regio Rijnland, Arnold Blok, mboRijnland*

*'Deel individuele aandacht,
veel aandacht voor persoonlijke
ontwikkeling'*

In **regio Zaanstreek/Waterland** richt de pilot zich specifiek op studenten van de Entree-opleiding op het Regio College. Gemeente en ROC trekken samen op om studenten een succesvolle overstap naar de arbeidsmarkt te laten maken. Doel is alle kwetsbare leerlingen in beeld te hebben én een passende plek voor iedere student te vinden, hetzij in het onderwijs, hetzij op de arbeidsmarkt en indien nodig in een parallelle route.

4 In een vorm gegoten

Waar mogelijk wordt de pilot motie Kwint ingebed in bestaande werkwijzen en projecten.

In regio **Zuidoost-Drenthe** is de aanpak om jongeren in de Entree-opleidingen intensief te begeleiden uitgebreid naar niveau 2. Het traject voor Entree-studenten is gestart vanuit de regionale aanpak VSV en jongeren in een kwetsbare positie. Het VSV-cijfer is sindsdien significant gedaald. Dankzij een uitgebreide intake komt de begeleidingsbehoefte goed in beeld. Door nauwe samenwerking tussen RMC en het Drenthe College kan hieraan gehoor gegeven worden. De RMC-trajectbegeleiders zijn werkzaam op de scholen.

‘De wens was deze werkwijze uit te breiden naar niveau 2, om alle jongeren die met een diploma uitstromen naar werk te volgen. Toen motie Kwint kwam, hebben we dit aangepakt. Dit werd onze pilot. We hebben eerst nieuwe verbindingen gelegd met het Drenthe College omdat weer andere mensen betrokken waren. Hoe gaan we monitoren, hoe krijgen we de groep jongeren die uitstroomt naar werk in beeld? Dat was de uitdaging in het eerste jaar.’ *Regio Zuidoost-Drenthe, Linda Westendorp, Menso* (RMC valt onder Menso, waar ook de leerplichtfunctie en de Participatiewet worden uitgevoerd)

Het Friesland College investeert al jaren in jongeren die extra ondersteuning nodig hebben. Zij doet dit in samenwerking met verschillende externe partners zoals welzijns- en hulpverleningsorganisaties, RMC-regio's en gemeenten. Deze samenwerking, ondersteuning van studenten op de vindplaats (het Friesland College), is bekend als School Als Werkplaats (zie www.frieslandcollege/saw). Na diplomering stopt de intensieve begeleiding op school en wordt deze overgedragen aan organisaties buiten de school.

'Hoe krijgen we de groep jongeren die uitstroomt naar werk in beeld? Dat was de uitdaging in het eerste jaar'

‘Binnen de pilot motie Kwint wordt de begeleiding van de School Als Werkplaats gecontinueerd. Dat betekent begeleiding op het gebied van persoonlijke ontwikkeling, leren omgaan met persoonlijke problematiek en belemmeringen, aannemen van een proactieve en constructieve houding als beginnend beroepsbeoefenaar en jongvolwassene. Ik vorm de schakel tussen alle vormen van begeleiding. Ik zie en spreek iedere jongere van wie de mentor verwacht dat hij/zij kwetsbaar is in het vinden van werk. Samen met de jongeren bepalen we wat een passende vorm van begeleiding is. Het aanbod varieert van een sollicitatietraining en assertiviteitstraining tot begeleiding bij inschrijving in het Doelgroepenregister.’ *Regio Friesland Noord, Renze Petersohn, Friesland College*

Op **ROC Rivor** is de pilot motie Kwint toegevoegd aan het project Circuleren. ‘Binnen Circuleren werken vmbo, mbo en bedrijven samen om jongeren en werkzoekenden van niveau 1 en 2 aan het werk te helpen en te houden. Ik begeleid onder meer de praktijkcoaches die in het kader van de motie Kwint aan het werk zijn.’ *Regio Rivierenland, Keete Voerman, projectleider Circuleren, ROC Rivor*

Op **mboRijnland** speelt de pilot zich af binnen het traject School@Work, dat onderdeel is van het College Start-Up. Dit college bestaat uit de Entree-opleiding en de niveau 2-opleiding

Servicemedewerker. Voor studenten uit het College Start-Up die moeite hebben met theorie, is de aanpak nog verder toegespitst in het traject School@Work. Hier krijgen zij onderwijs in een hybride leeromgeving. Drie dagen per week werken zij aan bedrijfsopdrachten in de leerwerkbedrijven van de gemeenten. In de bedrijfscontext werken ze aan opdrachten uit het kwalificatiedossier. Er zijn drie klassen van maximaal 20 studenten. School@Work is de proeftuin voor de rest van het College Start-Up.

‘De begeleiding in het kader van de motie Kwint wordt toegevoegd aan School@Work. Een vaste jobcoach komt al in de eerste drie maanden van de opleiding in beeld. Zij sluit aan bij het studieadvies en begeleidt de student richting vervolgopleiding of werk en blijft ook daarna nog in beeld. Het werkt fantastisch. De opdracht van deze jobcoach is ook om de aanpak te vertalen naar een bredere aanpak die binnen het Start-Up College kan worden ingevoerd.’ *Regio Rijnland, Arnold Blok, mboRijnland*

5 Weten wat werkt

Verbinding en relatie, daar draait het om. Alle betrokkenen uit alle regio's benadrukken dat de begeleiding en monitoring van studenten met een diploma kansrijk is als al op school geïnvesteerd wordt in de relatie. De manier waarop dat gebeurt verschilt per regio.

'Alleen als er sprake is van verbinding zullen jongeren hulp en ondersteuning aanvaarden. Dat heeft de praktijk in het vso en het pro ons geleerd. Nu weet ik wel dat jongeren daar veel langer naar school gaan dan de studenten op niveau 1 en 2 van het mbo, maar toch kunnen we daarvan leren. Dat geldt ook voor het geven van toestemming om gevolgd te worden na diplomering. Als er een stevige verbinding is met jongeren, zullen zij daar makkelijker toestemming voor geven. Omdat ze weten dat het in hun belang is.'

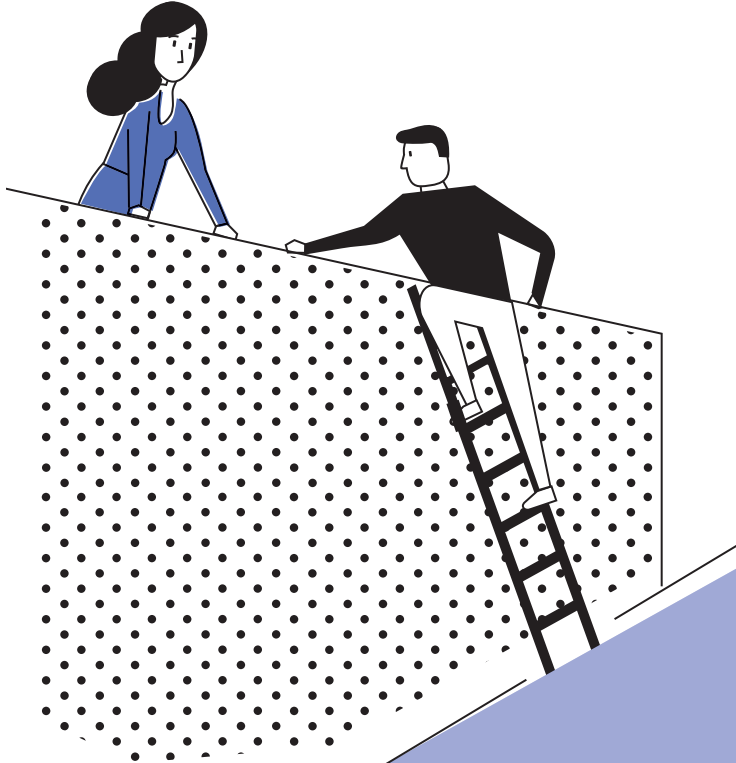
Regio Amsterdam, Klara Wensveen, gemeente Amsterdam (WPI)

De jobcoach. In regio Amsterdam legt de jobcoach van de gemeente contact met jongeren die ondersteuning nodig hebben. 'Het belangrijkste is de verbinding te maken. Dat begint met 'echt zijn', daarmee bedoel ik dat ik oprecht geïnteresseerd ben en naast de jongeren ga staan. Ik luister naar wat zij nodig hebben en probeer daar bij aan te sluiten. Soms hopt een jongere van opleiding naar opleiding om maar onder de pannen te zijn. Dan is het goed een ander perspectief te schetsen en zowel de jongere als de ouders gerust te stellen.

'Soms zeggen jongeren dat ze ons niet nodig hebben en willen ze geen afspraak maken. Ik bel of app ze dan toch en laat weten wat ik doe. Ik zeg dat ze me altijd kunnen bellen als ze me nodig hebben. 'Het gaat om jou!', staat centraal in mijn boodschap. In 9 van de 10 gevallen nemen deze jongeren na verloop van tijd toch contact op.'

Regio Amsterdam, Najat El Ktami, jobcoach

'Alleen als er sprake is van verbinding zullen jongeren hulp en ondersteuning aanvaarden'

De doorwerkcoach. In regio IJssel-Vecht is het de doorwerkcoach die de verbinding tot stand brengt. 'Om jongeren gebruik te laten maken van de diensten van de doorwerkcoaches zijn er twee mogelijke strategieën. Op de vestiging van collega mbo-instelling Landstede wordt de mentor de doorwerkcoach. Daardoor heeft de student automatisch een vertrouwensband met hem of haar. Nadeel is dat deze doorwerkcoach beperkt tijd heeft voor deze rol omdat hij vooral onderwijstaken heeft. Hij of zij is niet erg flexibel in het maken van afspraken. De andere strategie, en daar hebben we bij Deltion voor gekozen, is dat ik doorwerkcoach ben voor twintig studenten en daarvoor meer tijd krijg (halve dag per week). Nadeel is dat ik nog geen relatie heb met de studenten als ze bij mij in beeld komen. In de praktijk blijkt voor beide strategieën iets te zeggen.' *Regio IJssel-Vecht, Sjoerd Bos, Deltion*

De praktijkcoach. In regio Rivierenland vormt de praktijkcoach de schakel tussen onderwijs en werkvloer. 'De relatie tussen de praktijkcoach en de jongeren is de succesfactor van dit project. Met hen willen jongeren wel informatie delen. De praktijkcoaches zijn niet van het onderwijs, niet van de gemeente, niet van de werkgever; die zijn van allemaal. Zij hebben echt toegang tot de jongeren. De praktijkcoach is iemand anders dan de docent en geniet veel meer vertrouwen bij de jongeren. Het succes van de praktijkcoaches brengt ook weer nieuwe vragen met zich mee. Want hoe ver ga je in je begeleiding, hoe kunnen we professionaliseren en opschalen om de coaches te beschermen? We willen nu starten met intervisie zodat de coaches met elkaar in gesprek kunnen over lastige gevallen.' *Regio Rivierenland, Keete Voerman, ROC Rivor*

'In de pilot motie Kwint treed ik op als praktijkcoach alhoewel mijn rol een andere is dan die van de andere praktijkcoaches. Zodra een jongere in de problemen komt of vastloopt op zijn of haar bbl-werkplek, hoor ik dat van het ROC en kom ik in actie. Ik bezoek de jongere op de werkplek en onderzoek wat er aan de hand is en wat er nodig is om het tij te keren. Het kan zijn dat een jongere wel op z'n plek zit, maar meer begeleiding nodig heeft. Ik zorg dan ook voor indicaties voor de juiste begeleiding na diplomering. Er kan ook sprake zijn van een mismatch tussen de jongere en de gekozen opleidingsrichting. In dat geval zoek ik samen met het ROC naar een passende andere opleidingsplek.' *Regio Rivierenland, Jantien Jongepier, RMC-trajectbegeleider*

De praktijkcoaches zijn niet van het onderwijs, niet van de gemeente, niet van de werkgever, die zijn van allemaal!

'Als een route kansrijker is door al te starten met werken terwijl je nog op school zit, maken we dat mogelijk'

Inzet van stagiaires. Van een andere orde zijn de stagiaires van niveau 4 die mboRijnland inzet voor de begeleiding van studenten in School@work, de proeftuin van de motie Kwint. 'Er zijn nu vier studenten uit sociale opleidingen actief en dat worden er waarschijnlijk meer omdat de werkzaamheden toenemen. Het werkt als een tierelier. Zij zijn als geen ander in staat een relatie aan te gaan met de studenten. Het is bovendien voor de ontwikkeling van de niveau 4-studenten enorm waardevol.' *Regio Rijnland, Arnold Blok, mboRijnland*

Voortborduren op bestaande samenwerking. Op het Friesland College is de al bestaande samenwerking binnen de School als Werkplaats, een belangrijke succesfactor. 'Interne hulpverleners, coaches, mentoren en teams melden studenten die zich in een kwetsbare positie bevinden bij mij aan. Alle studenten in een kwetsbare positie zijn daardoor in beeld. Zowel studenten als ouders zijn enthousiast en de meesten maken graag gebruik van het aanbod vanuit de pilot. Ik hou een jaar na diplomering contact en voer de regio over het proces dat de jongeren doorlopen. Dat geldt zowel voor jongeren zonder als voor jongeren met werk. Ik ben de contactpersoon en zorg dat dat wat nodig is, ook mogelijk wordt.' *Regio Friesland, Renze Petersohn, Friesland College*

Doen wat nodig is. Dat lijkt de succesfactor in **regio Zaanstreek/Waterland**. 'We hebben alle studenten van de Entree in beeld en bepalen met elkaar wat er nodig is om hem of haar op een passende plek te laten landen. Als dat verlenging van niveau 1 is, zetten we daarop in. Als een route kansrijker is door al te starten met werken terwijl je nog op school zit, maken we dat mogelijk. Voor de aanmelddatum van 1 april moet de route duidelijk zijn.' *Regio Zaanstreek/Waterland, Thijs Duysens, RMC-coördinator*

6 Vallen en ook weer opstaan

Alle regio's lopen aan tegen knelpunten en uitdagingen. Een veelgehoorde is de moeilijkheid jongeren te motiveren om gevolgd en begeleid te worden na diplomering. Vaak zijn ze blij van school af te zijn en als ze een baantje hebben zien ze de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Het ontbreken van een relatie tussen de (onderwijs)professional en de jongere lijkt de belangrijkste reden dat jongeren niet ingaan op het aanbod gevolgd en begeleid te worden. 'De zorgcoördinatoren geven mij de namen van de studenten die gaan uitstromen uit niveau 1 en 2. Studenten ervaren zelf vaak niet dat ze in een kwetsbare positie zitten. "Ik red me wel", "Ik kom wel weer terug" en "Ik heb toch werk" zijn veelgehoorde uitspraken. Zij zullen daarom niet snel ingaan op een ondersteuningsaanbod. In veel gevallen reageren ze helemaal niet op een uitnodiging van mij. Niet zo gek, ze kennen me helemaal niet. En de meeste jongeren vinden zelf dat het best goed gaat, dus ze hebben me ook niet nodig.' *Regio Amsterdam, Jac. de Wit, ROC van Amsterdam*

De begeleiding en monitoring van jongeren met een startkwalificatie behoort niet tot de wettelijke taak van RMC. Dus moeten jongeren hiervoor expliciet toestemming geven. In de regio Zuidoost-Drenthe kostte het bijna een schooljaar om hiervoor een basis te vinden. 'Hoe gaan we monitoren, hoe krijgen we de groep jongeren die uitstroomt naar werk in beeld? Voor je dat op orde hebt, ben je zomaar een jaar verder. En hoe zorgen we er vervolgens voor dat we deze jongeren begeleiding bieden. Ze vallen immers niet onder onze wettelijke doelgroep. En dan mag je geen gegevens delen en registreren. Hoe regel je dat juridisch. Dat heeft de meeste tijd gekost, dat hebben we allemaal zelf moeten uitvinden.'

De uitkomst is dat we nu de jongeren bij diplomering om toestemming vragen om contact op te nemen. Met jongeren die geen toestemming geven, kunnen we niets. Dat kan school wel. Zij hebben dat voor hun rekening genomen.' *Regio Zuidoost-Drenthe, Linda Westendorp, Menso*

Regio Friesland ondervond hinder van de **schotten tussen partijen**. 'We zouden de ruimte moeten krijgen om te doen wat nodig is in de begeleiding van jongeren. Nu is er nog te veel afbakening van taken waardoor professionals vaak niet kunnen doen wat nodig is omdat bepaalde vormen van begeleiding niet onder hun verantwoordelijkheid vallen en er dus geen geld voor is. Ik zou intensiever willen samenwerken zodat we alle kansen en mogelijkheden optimaal kunnen benutten.' *Regio Friesland, Renze Petersohn, Friesland College*

Ook **de privacywetgeving** vormt een struikelblok, zo ervaart de regio Amsterdam. 'Mijn grote wens is dat er op korte termijn een oplossing gevonden wordt voor het privacyvraagstuk. Laten we alsjeblieft aan de slag gaan met de aanbevelingen uit het ibo-rapport (integraal beleidsoverleg ten behoeve van jongeren in een kwetsbare positie – red.). Die betreffen de gegevensdeling, maar laten ook zien dat niet alleen jongeren zonder startkwalificatie een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. En dat leeftijd niet heilig is; ook na je 23ste kun je moeite hebben je draai te vinden. Wij zijn er om alle jongeren succesvol de school te laten doorlopen en goed te laten landen op de arbeidsmarkt.' *Regio Amsterdam, Sanne Schut, RMC-coördinator*

En tot slot worden de **verschillende regels per gemeente** genoemd. 'Een uitdaging vormen de verschillende regels in de verschillende gemeenten. Je postcode en leeftijd bepalen waar je recht op hebt. De verschillen kunnen groot zijn. In de ene gemeente heb je recht op een jobcoach als je een uitkering hebt, in de andere niet. Dat kan echt het verschil maken. Voor met name de nuggers (niet-uitkeringsgerechtigden) hebben we nu de matchtafel georganiseerd, voor hen is het minst geregeld. Zo zie je dat de motie Kwint een vliegwiel is om de samenwerking rond de groep kwetsbare jongeren zo goed mogelijk is. En dat zie je nu langzaam ontstaan.' *Regio Rijnland, Arnold Blok, mboRijnland*

7 De handen ineengeslagen

In alle regio's werken mbo-instellingen samen met RMC en gemeenten. In de meeste regio's heeft het mbo de projectleiding.

'In **regio Amsterdam** verloopt de samenwerking tussen het ROC en de gemeente goed. We weten elkaar te vinden, dagen elkaar uit en werken aan hetzelfde doel. De jobcoach die op school werkzaam is in het kader van de motie Kwint, krijgt vanuit de gemeente veel vrijheid om haar rol in te vullen. Soms is ze op school om met studenten en ouders te praten.' *Regio Amsterdam, Jac. de Wit, ROC van Amsterdam*

MboRijnland kon bij de start van de pilot beschikken over een jobcoach vanuit de VSV-middelen van RMC. 'Dat was heel fijn, want je haalt niet zomaar ergens een goede jobcoach vandaan. Dat heeft enorm geholpen om de motie Kwint op gang te brengen. Sinds de zomer hebben we een eigen jobcoach. Er kwam budget beschikbaar uit de Kwaliteitsagenda en het nieuwe VSV-programma lag klaar. De jobcoach draait nu de proeftuin. Daar proberen we alle nieuwe ideeën uit.' *Regio Rijnland, Arnold Blok, MBO Rijnland*

In **regio Friesland** werken onderwijs, zorg, gemeente en RMC al jaren samen in De School als Werkplaats (SaW). 'Onze samenwerking in De School als Werkplaats is al jaren hecht. RMC-trajectbegeleiders zijn fysiek werkzaam op de mbo-instellingen, net als medewerkers van zorgpartners en consultants van de Participatiewet. Die laatste bieden nazorg bij onder meer de aanvraag studiefinanciering en verbinding met de zorgstructuur. Het was al langer een wens om jongeren ook na diplomering te blijven volgen. We hebben daarom graag meegedaan aan de pilot motie Kwint.' *Regio Friesland, Ingrid Visser, RMC-coördinator Friesland*

'In **regio Rivierenland** beseffen we dat we een gemeenschappelijke opdracht hebben. Het zit in het DNA van deze relatief kleine regio dat we ons samen verantwoordelijk voelen voor de ontwikkeling van jongeren. Anders kan ik het niet verklaren dat er een bijna vanzelfsprekende samenwerking is.' *Regio Rivierenland, Josje Verhoeven, ROC Rivor*

*'We weten elkaar te vinden,
daggen elkaar uit en werken
aan hetzelfde doel'*

'RMC ontsluit het gemeentelijke en regionale netwerk voor het onderwijs'

De twee ROC's in **regio IJssel-Vecht** hebben studenten uit veel verschillende gemeenten. In de pilot motie Kwint wordt daarom samengewerkt met de RMC-regio Noordwest-Veluwe; samenwerking is een belangrijke voorwaarde voor een eenduidige aanpak. 'In de coachoverleggen bespreken de doorwerkcoaches waar zij tegenaan lopen. Bij dat overleg sluiten ook twee RMC-consulenten aan. De doorwerkcoaches begeleiden studenten uit verschillende gemeenten. RMC ontsluit het gemeentelijke en regionale netwerk voor het onderwijs. Doordat wij regionaal werken, kunnen we zorgen voor de verbinding, onder meer met het werkgeversservicepunt. Schakelen en makelen, dat is wat we doen. De RMC-consulenten die aanschuiven bij dit overleg zijn ook betrokken bij de uitvoering van het regionale VSV-programma en brengen kennis en instrumenten daaruit mee. Zij brengen zo regulier en deze pilot bij elkaar. Dat maakt borging van deze werkwijze kansrijk.' *Regio IJssel-Vecht, Helen van der Haar, RMC-coördinator*

Binnen de Jongerenloketten van Purmerend en Zaanstad, **regio Zaanstreek/Waterland**, werken leerplicht, RMC en participatie samen. 'Door de pilot motie Kwint is de samenwerking met het onderwijs enorm verbeterd. Het kostte tijd om af te stemmen. Wie doet wat, wie is waarvoor verantwoordelijk en waar houden verantwoordelijkheden op? Daar zijn we goed uitgekomen. Samen zijn we verantwoordelijk. Elke twee weken is er een overleg waar de leerwerkmakelaar van het Regio College, medewerkers van het Jongerenloket, schoolmaatschappelijk werk, loopbaancoach en Entree aan tafel zitten. Gezamenlijk buigen we ons over de kwetsbare routes, ofwel de studenten die zonder hulp geen passende plek vinden.' *Regio Zaanstreek/Waterland, Thijs Duysens, RMC-coördinator Waterland*

8 En zo gaan we door

Alle betrokkenen in de regio's spreken de wens uit de doelgroep van de motie Kwint in beeld te houden en de begeleiding te continueren.

Regio Zuidoost-Drenthe wil de groep die uitstroomt uit niveau 2 in beeld houden. 'Dat is niet een heel grote groep, 50 studenten op jaarbasis. Daar zou je zelfs nog de meest kwetsbare groep uit kunnen halen. Studenten in de richting detailhandel/retail springen eruit. Daar zijn we mee gestart. Voor die groep willen we de motie Kwint/de pilot borgen. Daar gaan we mee door, die blijven we volgen. We gaan dit nu invullen.

'We willen leren in het project binnen de detailhandel en dan volgend jaar misschien wel uitbreiden naar zorg en welzijn. Het is slim dit branchegericht aan te pakken. De typen studenten zijn anders, de arbeidsmarkt verschilt per branche en de uitstroom naar werk ook. Het is belangrijk daar fingerspitzengefühl in te ontwikkelen.' *Regio Zuidoost-Drenthe, Linda Westendorp, Menso*

Regio Rijnland hoopt het netwerk rond de pilots te kunnen borgen. 'De landelijke pilot stopt. We moeten blijven leren van elkaar. Dat is zo waardevol. Zonder de pilot motie Kwint waren we nog lang niet zo ver geweest. Het heeft echt een enorme impuls gegeven. Ik hoop dat we een landelijke leercirkel of community kunnen

opbouwen. Het is belangrijk dat we met elkaar die ongelijke behandeling op basis van postcode en leeftijd kunnen tackelen.' *Regio Rijnland, Arnold Blok, mbo9. Tot slot*

Regio IJssel-Vecht wil de doorwerkcoach behouden. 'Hoe verder na Kwint? Er zijn gelden vrijgemaakt voor kwetsbare jongeren binnen de Kwaliteitsagenda MBO. Daarnaast is er een RIF-aanvraag gedaan voor de versterking van het Entree-onderwijs in een samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en arbeidsmarkt. Een van de speerpunten is begeleiding richting arbeidsmarkt en begeleiding op de werkplek. Daar komt de doorwerkcoach weer terug.' *Regio IJssel-Vecht, Helen van der Haar, RMC-coördinator*

Regio Zaanstad/Waterland zet in op de uitwisseling van expertise. 'We richten een monitor in waarin we jongeren na uitstroom over een langere periode volgen. We hopen zo antwoord te krijgen op de vraag over wie we ons druk moeten maken. Daarnaast loopt er in de regio Amsterdam een grote monitor op onder meer de thema's 'kwetsbare jongeren' en 'van school naar werk'. Vanuit de regio Zaanstad/Waterland sluiten we hierbij aan zodat expertise en ervaringen op grotere schaal uitgewisseld kunnen worden en we van elkaar kunnen leren.' *Regio Zaanstad/Waterland, Thijs Duysens, RMC-coördinator Waterland*

Tot slot

Met de toenemende jeugdwerkloosheid als gevolg van de coronacrisis is het nog belangrijker om 'schouder aan schouder' samen te werken en zo jongeren een goede kans te geven op een duurzame plek in onze samenleving. Tijdens de pilot Kwint/Özdil hebben de partners in de regio's ervaren dat dit niet vanzelf gaat. De lessen die we geleerd hebben tijdens deze pilot zijn waardevol voor de aanpak van de jeugdwerkloosheid en om de kansen voor de jongeren te vergroten. Een naadloze overgang van school naar werk is belangrijk. Elke drempel of obstakel tijdens deze transitie is er een te veel.

Juist in de periode tussen school en werk kunnen we als RMC of mbo-instelling het verschil maken voor deze jongeren. Samenwerking is hierbij essentieel. Samen eigenaar zijn van het proces, waarin je goede afspraken maakt over de begeleiding op de route van school naar werk. Samenwerking alleen is echter niet genoeg. Ingrado heeft gelobbyd om meer geld vrij te maken voor de route van school naar werk. Op Prinsjesdag is een derde steunpakket aangekondigd met daarin gelden voor de versterking van de RMC-functie. Hiermee kan extra ingezet worden op de begeleiding van voortijdig schoolverlaters (oud en nieuw) naar school en/of werk.

De lessen die we geleerd hebben tijdens deze pilot zijn waardevol voor de aanpak van de jeugdwerkloosheid'

Voor scholen ligt de focus op een goede begeleiding van studenten in het laatste jaar van de opleiding, waarbij de mogelijkheid om langer door te leren en de uitstroom naar werk centraal staan. Ook de nazorg, het ondersteunen van jongeren op de route naar werk, blijkt bij het mbo in goede handen. Gemeenten ontvangen extra budget om, naast de begeleiding van jongeren met een uitkering, ook jongeren zonder uitkering naar werk te begeleiden.

Ingrado staat voor het recht op onderwijs en ontwikkeling en we delen informatie over de route van school naar werk in workshops, en middels onderzoeken en publicaties. Het terugdringen van de jeugdwerkloosheid en het bieden van gelijke kansen staan hoog op onze agenda!

Ans Machielse en Henrie Mastwijk

projectleiders Ingrado

De Matchtafel

Ingrado organiseerde meerdere leercirkels waar deelnemers aan de pilots en betrokkenen uit andere regio's ervaringen en good practices uitwisselden. Zo maakte de regio Rijnland, na bemiddeling door Ingrado, kennis met de Matchtafel, een overlegvorm die ontwikkeld is in de Achterhoek. Doelgroep zijn de jongeren uit pro, vso, Entree en oud-VSV'ers. Iedere jongere die hulp nodig heeft op de route van school naar werk en voor wie eerdere begeleiding onvoldoende bleek, wordt aan die tafel besproken. Deelnemers zijn het Werkgeversservicepunt (WSP), UWV, gemeente, onderwijs en RMC. Het WSP levert vacatures aan en onderwijs en RMC zorgen voor de kandidaten. Elke Matchtafel wordt voorbereid waarbij onder meer bekeken wordt wat er al gedaan is om de jongere te helpen. Soms zal er ter plekke een match gemaakt worden, een andere keer zal eerst meer begeleiding nodig blijken. De verwachting is dat er 50 tot 100 jongeren per jaar in aanmerking komen voor inzet vanuit de Matchtafel.

Ramon Hagedoorn is beleidsadviseur VSV voor de regio Zuid-Holland Oost (contactgemeente Gouda). Een van de projecten in de VSV-aanpak voor de komende vier jaar is de Matchtafel. Deze zal zowel in Zuid-Holland Oost als in Zuid-Holland Noord als West van start gaan. Zo wordt gelijke behandeling van alle studenten in de regio gewaarborgd. 'Ik ben onder meer projectleider van de Matchtafel. In Gouda heeft inmiddels de eerste Matchtafel plaatsgevonden. De drie casussen die op de agenda stonden zijn in beweging gebracht. Mooi was het dat het ook andersom werkt. De werkcoach van de gemeente wordt regelmatig benaderd door werkgevers die jongeren zoeken voor bepaalde functies, maar daar niet in kan voorzien. Via de Matchtafel zijn ze snel gevonden.

'De begeleider van de Matchtafel houdt vinger aan de pols. Hij of zij checkt of de match geslaagd is en volgt deze. Het doel is uiteraard dat het tot een duurzame plaatsing komt.'

'De verwachting is dat er 50 tot 100 jongeren per jaar in aanmerking komen voor inzet vanuit de Matchtafel'

De Doorwerkcoach

Doorwerkcoaches zijn docenten die oud-studenten begeleiden na diplomering op niveau 1 en 2. 'Een student op niveau 2 loopt stage bij de Hanos. Na diplomering krijgt hij daar een aanstelling van 16 uur per week, maar daar kan hij niet van leven. In dit geval ging ik samen met die student in gesprek met zijn teamleider. We vroegen hem wat de student moest laten zien om voor een fulltime aanstelling in aanmerking te komen. Er zijn targets geformuleerd die hij binnen zes weken moest halen. Hij haalde ze echt in no time en kreeg een aanstelling voor 32 uur vast en 8 uur op oproepbasis. Helaas kwam toen corona en zat hij thuis. Toen de boel weer van het slot ging, bood ik aan weer mee te gaan naar de teamleider, maar de student gaf aan dat zelf te kunnen. Inmiddels is hij weer aan het werk voor 24 tot 32 uur. Met als belofte dat hij weer volledig aan het werk kan als de markt aantrekt. Ander voorbeeld is een oud-student met wat lastig gedrag die na Entree in een winkel is gaan werken. Door haar houding ontstaan er nogal eens akkefietjes. In haar geval fungeer ik als buffer tussen haar en de werkgever. Als coach moet je pro-actief zijn. Zelf op jongeren afstappen, acties voorstellen, in gesprek gaan met werkgevers. Soms is dat moeilijk omdat het een doelgroep is die zich lastig laat volgen.' *Regio IJssel-Vecht, Sjoerd Bos, Deltion*

Colofon

Interviews

Yolanthe van der Ree

Ontwerp

DDK

Illustratie

Welmoet de Graaf

Uitgave

Ingrado

Hofplein 20

3032 AC Rotterdam

info@ingrado.nl

www.ingrado.nl

december 2020

Deze publicatie werd mede mogelijk gemaakt door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Ingrado

**Iedere jongere heeft
recht op ontwikkeling**

Daar maken wij werk van!

Ingrado

